

Voorzitter: M. Martinez Doubiani (D66)

Namens de raad: S. Middelhuis (GL), I. Huitema (PvdA), M. Gietema (D66), T. van Zoelen (PvdD), Y. Menger (Stadspartij), D. Brandenburg (SP), E. Akkerman (VVD), T. Wuestman (S&S), P. Rebergen (CU), J. de Haan (CDA), L. van der Laan (PvvhN), K. Blauw (PVV)

Namens het college: E. Eikenaar (wethouder)

Namens de griffie: W. Bierman

Individuele inkomenstoeslag

00:09:56

Voorzitter: Welkom bij deze meningvormende sessie. Ik wens jullie allemaal de beste wensen voor dit jaar. Deze meningsvorming sessie gaat over de collegebrief scenario's voor het differentiëren van het individuele inkomenstoeslag. Het is een wensen en bedenkingen. Er hebben zich geen sprekers gemeld, dus het woord is gelijk aan de raad. In de motie Onderzoek mogelijkheden differentiëren individuele inkomenstoeslag is aan het college gevraagd om u te informeren over de uitvoeringsmogelijkheden en financiële impact voor het aanpassen van enorme bedragen en het differentiëren van de individuele inkomenstoeslag. Welkom. Gaat u zitten. In de collegebrief zijn vier scenario's uitgewerkt waarbij het college aangeeft voorkeur te hebben voor scenario vier, namelijk de individuele inkomenstoeslag niet wijzigen.

00:10:48

Voorzitter: Het college gaat hierover graag met u in gesprek en vraagt u om uw wensen en bedenkingen. Voor deze meningsvorming de sessie hebben we 60 minuten. De maximum spreektijd per fractie bedraagt 3 minuten voor de raadsleden en 12 minuten voor het college exclusief interrupties. U kent de gang van zaken. Eerste termijn is voor politieke vragen aan het college, geen technische vragen. De tweede termijn is bedoeld voor uw woordvoering en onderling debat. Wie zou het eerste termijn willen aftrappen voor de vragen aan het college? D66.

00:11:32

Mevrouw Gietema: Dank, voorzitter. Geen politieke vraag, maar voor de beeldvorming naar buiten een korte toelichting op de intentie die de motie destijds had. Voor mij, maar volgens mij ook voor de indienende partijen, was het super belangrijk om elke kans die er mogelijk is om generatie armoede te doorbreken te onderzoeken. We zijn super blij met het werk van het college, het uitgebreide onderzoek en de vier scenario's waarmee we als raad ons straks kunnen uitspreken of dit iets is wat we überhaupt willen, of wel of niet en op welke manier. Ik wil het college alvast danken en ook het beeld naar buiten brengen dat we als raad hier nog niet een standpunt over hebben ingenomen, maar daar vandaag over in gesprek gaan.

00:12:12

Voorzitter: Waarvan akte. Zijn er nog vragen aan het college voor het eerste termijn? CDA.

00:12:18

De heer De Haan: Voorzitter, mijn vraag heeft te maken met het ingekomen stuk wat

we ook hebben gekregen van de cliëntenraad. Zij hebben vooral een pleidooi om ook de alleenstaanden die met armoede te maken hebben niet te vergeten. Ik ben wel benieuwd of de wethouder daar wat duiding aan kan geven, zowel aan de aan het ingekomen stuk van de cliëntenraad over die alleen staan en ook hoe de wethouder daar naar kijkt in de vergelijking tussen die alleenstaanden die met armoede te maken hebben en de gezinnen die dat hebben.

00:12:56

Voorzitter: Dank u wel. Is er nog een andere vraag? PvdA aan het college.

00:13:00

Mevrouw Huitema: Volgens mij ben ik niet de persoon, maar dat ging over het Nibud rapport van de cliënt, dat ze het daarin miste.

00:13:06

Voorzitter: Ik neem aan dat wellicht de wethouder hierop kan reageren. De eerste termijn is echt voor politieke vragen aan het college of wat D66 zonet benoemde.

00:13:18

De heer De Haan: Daar heeft de Partij van de Arbeid natuurlijk gelijk in. Dat heeft natuurlijk wel effect met de...

00:13:22

Voorzitter: Graag via de voorzitter.

00:13:23

De heer De Haan: Dat heeft natuurlijk wel een invloed op het voorstel wat hier gedaan wordt.

00:13:27

Voorzitter: Uw vraag is gehoord. Zijn er nog meer vragen aan het college voor het eerste termijn? Nee, dan denk ik dat we over kunnen naar de wethouder.

00:13:36

Wethouder Eikenaar: Dank u, voorzitter. Ja, daar hebben wij oog voor. Dat is namelijk één van de redenen waarom we niet kiezen voor verandering. Omdat het verplaatsen van geld van alleenstaanden naar gezinnen met kinderen, de groep die al het minste krijgt, nog minder zou doen krijgen. Ik denk dat er best veel voor te zeggen is om de prioriteit te leggen bij gezinnen met kinderen, omdat we ook armoede willen doorbreken. Daar zit natuurlijk wel een grens aan. De constatering is dat we al behoorlijk veel doen voor gezinnen met kinderen en dat als we dat nog meer zouden doen het ten koste zou gaan van alleenstaanden. Dat is ook één van de redenen - dat is niet dé reden, maar is één van de redenen - waarom we voorstellen om dat nul scenario te hanteren.

00:14:32

Wethouder Eikenaar: In die zin kan ik het pleidooi van de cliëntenraad volgen en hebben we dat ook ter harte genomen. Omdat het geen raadsvoorstel was, hebben ze het rechtstreeks naar u gestuurd. Ik vond het een prima stuk eerlijk gezegd.

00:14:49

Voorzitter: Dank u wel. Omdat er niet veel vragen waren en de vragen die zijn gesteld beantwoord zijn, gaan we nu door naar tweede termijn voor de woordvoering.

Welke fractie mag ik het woord geven voor hun woordvoering? Niet allemaal tegelijkertijd. Anders ga ik iemand aanwijzen. Student en Stad.

00:15:14

De heer Wuestman: Top! Dank u wel, voorzitter. Allereerst dank aan het college voor uitvoering van de motie. Dank ook aan het Nibud voor een duidelijk en overzichtelijk rapport. Laat ik beginnen met een positieve noot, want volgens het rapport gaat het in zijn algemeen best wel goed met de minimaregelingen in Groningen. Ze zijn weliswaar nog niet perfect. Zo zijn er bijvoorbeeld twee potentiële armoedevallen gesignaleerd. We zien dat er tussen verschillende huishoudenstypen behoorlijke verschillen in bestedingsruimte kunnen ontstaan, maar in vergelijking met andere gemeenten lijken we er goed voor te staan.

00:15:41

De heer Wuestman: Met de motie die wij samen met D66 en PvdA hebben ingediend, hoopten wij inzichtelijk te krijgen wat de mogelijkheden zouden zijn voor eventuele differentiatie. De vier scenario's die het college voorlegt zijn helder omschreven. Om dan maar gelijk de knoop door te hakken zijn we als Student en Stad geneigd naar scenario vier. Dat betekent echter niet dat wij per definitie tegenstander zijn van een dergelijke differentiatie. Uit het rapport blijkt ook dat de bestedingsruimte van gezinnen met oudere kinderen kleiner is in vergelijking tot gezinnen met jongere kinderen. Dat komt voornamelijk door onvermijdelijke kostenstijgingen. We vinden dat daar op termijn een oplossing voor zou moeten komen, maar we zien ook de praktische bezwaren die het college beschrijft bij de uitvoering.

00:16:15

De heer Wuestman: Als zo'n wijziging doorgevoerd zou worden, dan moet dat goed, grondig en verantwoord gebeuren. We zijn bang dat het daar nu niet het moment voor is. Dan toch nog een politieke vraag, want hij sloot zo mooi aan op mijn woordvoering. Daarom vragen we graag aan de wethouder of en zo ja, welke kansen hij ziet in de toekomst om dat verschil tegen te gaan. Dank u wel.

00:16:33

Voorzitter: Dank u wel. Ik kijk naar de VVD. Heeft u een interruptie? Ja, gaat uw gang.

00:16:39

Mevrouw Akkerman: Dank u wel, voorzitter. Het viel me op dat Student en Stad wel het aandachtspunt noemt van de armoedeval die gesignaleerd is en ondertussen wel verder wil doorzoeken naar eventuele mogelijkheden voor differentiatie van de inkomenstoeslag. Zou het ook niet zo zijn als je dat gaat doen, dat die armoedeval of doorstroomval zoals die eigenlijk groter is, nog groter wordt?

00:16:57

Voorzitter: Student en Stad.

00:16:59

De heer Wuestman: Ik vind het lastig daar antwoord op te geven. Het gaat natuurlijk in dit rapport om algemeenheden en om standaard begrotingen. Daarin zien we inderdaad die armoedevallen. Ik denk dat het zorgelijk is, omdat dat zich in de

praktijk ook kan voordoen. Alleen of zo'n differentiatie direct ertoe leidt dat die armoedevallen erger zou worden, is denk ik lastig vast te stellen.

00:17:20

Voorzitter: Dank u wel. Als uw vraag is beantwoord, kunnen wij door naar de volgende fractie. CDA.

00:17:27

De heer De Haan: Voorzitter, ook van mijn fractie complimenten voor de manier waarop het college uitvoering heeft gegeven aan deze motie. Voor het CDA is het van belang dat iedereen kan leven in een fatsoenlijk land met zekerheid van een vaste baan en een fatsoenlijk inkomen. Helaas is dit niet voor iedereen een gegeven. Voor hen die dat niet lukt, daar moet de overheid voor zijn. Dat geldt voor Groningers in de bijstand, maar zeker ook voor de werkende armen. Het zou wat ons betreft goed zijn om verschillen tussen gemeenten wel te verkleinen. Als je in armoede leeft, dan kan de plek waar je woont soms honderden euro's schelen. Natuurlijk is het dankzij, en heel mooi, dat de gemeente Groningen er veel aan doet om inwoners in armoede te ondersteunen. Kleinere gemeenten hebben helaas deze mogelijkheden niet altijd.

00:18:08

De heer De Haan: Het is dan ook echt een taak van het Rijk om te zorgen dat dat sociaal minimum verder wordt verhoogd. Dan naar de verschillende opties. U kent het CDA natuurlijk als een partij wat altijd oog heeft juist voor gezinnen. Het is belangrijk om daar die armoedespoiraal ook te doorbreken, zodat kinderen zoveel mogelijk kansen krijgen om mee te doen. Als we naar die scenario's kijken, valt bijvoorbeeld scenario één voor ons af. Je ziet toch dat het uitvoeringstechnisch complexer maakt, dus duurder maakt. Dat vinden wij daarom ook geen goed scenario. We zijn juist ook heel blij met hoe die ambtshalve verstrekking op dit moment gaat. Scenario drie is voor ons ook geen goede optie. Dat zal naar onze mening vooral ten koste gaan van gezinnen met kinderen die jonger zijn dan twaalf jaar ten faveure van gezinnen met kinderen die ouder zijn of juist ten koste van die alleenstaanden.

00:19:00

De heer De Haan: Dat geeft de cliëntenraad en de wethouder ook heel duidelijk weer, dat dat ook geen goede optie is. Op zich voelen wij dus wel wat voor scenario twee, het verhogen van het budget voor de Stadspas kinderen. Dat is uitvoeringstechnisch wel te doen, maar er zijn daar geen financiële middelen voor. Als we dan tussen een van positieve scenario's moeten kiezen, dan zouden wij het liefst zien dat er gekeken wordt naar scenario twee. Dan zouden we best met een aantal partijen in deze raad, als er meer partijen zijn die daar iets voor voelen, willen kijken of we daar een goede gedegen financiële dekking voor kunnen vinden richting de begroting van 2026. Voorzitter, mijn fractie kan ook tenslotte leven met het scenario dat het college voorstelt om niks te doen. We doen al heel veel landelijk.

00:19:46

Voorzitter: Meneer De haan, u heeft een interruptie vanuit D66.

00:19:48

De heer De Haan: Ik dacht dat ik aan het eind van de tijd was.

00:19:51

Voorzitter: U heeft nog even de tijd.

00:19:54

Mevrouw Gietema: U gaf aan u eventueel scenario twee verder zou willen onderzoeken. Eerder gaf u ook aan, net als de cliëntenraad, dat er heel veel alleenstaanden zijn met een laag besteedbaar inkomen. Ik vroeg me af door te gaan om scenario twee verdere uitwerking te geven hoe zich dat verhoudt tot misschien meer aandacht voor de alleenstaanden.

00:20:15

Voorzitter: De heer De Haan.

00:20:16

De heer De Haan: Voorzitter, D66 zelf in haar betoog voor deze sessie aan: het was de bedoeling van deze motie om te kijken hoe we die armoedespiraal konden doorbreken. Volgens mij hebben daarom juist ook deze sessie om op die gezinnen in te zetten. Daar zijn een aantal opties voor uitgewerkt. Natuurlijk zouden we ook willen kijken naar die alleenstaanden, maar we willen juist niet dat het ten koste gaat van die alleenstaanden. Daarom vallen voor ons die scenario's af, zoals scenario drie. Scenario twee gaat niet ten koste van een groep, maar doet juist wat extra's voor die groep tussen de twaalf en achttien waarbij natuurlijk wel een bepaald idee zit op welke manier je dat geld dan kan uitgeven. Dat is wellicht het nadeel van dat scenario.

00:20:54

De heer De Haan: Scenario vier kunnen wij dus op zich ook in komen omdat er - zoals de wethouder ook aangeeft - al een hele hoop gebeurt. Landelijk is het kindgebonden budget natuurlijk ook gelukkig gestegen. Wat ons betreft dus of scenario twee waarbij we samen met andere fracties kijken wat we daarin kunnen vinden voor dekking of dan toch scenario vier.

00:21:15

Voorzitter: Dank u wel. Is dit een interruptie of voor de woordvoering vanuit de PvdA? Laatste interruptie voor de heer De Haan, want hij is door nu wel door zijn tijd heen.

00:21:27

Mevrouw Huitema: Is het CDA ook nog voor scenario twee als er wel echt duidelijk wordt gebleken dat - het is natuurlijk wel een beetje een vorm van betaling in natura - dat die groep daar iets voor voelt? Wil je dan alsnog scenario twee toepassen?

00:21:47

De heer De Haan: We doen dat natuurlijk al, dus ik neem aan dat de mensen die meedoen op zich daar wel wat voor voelen. Het is wel minder ideaal, omdat volgens mij ook uit onderzoek blijkt dat mensen het liefste gewoon dat geld direct vrij besteedbaar hebben. Dit is uiteindelijk wel wat uitvoeringstechnisch het best te doen is wat iets extra's doet voor die groep tussen de twaalf en achttien, dus wat ons betreft uit die opties wel de beste extra optie was. Ik snap wel de twijfels van de Partij van de Arbeid. Op zich vonden wij dit de meest beste middenweg.

00:22:16

Voorzitter: Dank u wel. Dan kunnen we door naar de volgende fractie. Wie mag ik het woord geven? Ik wijs iemand aan. GroenLinks.

00:22:27

Mevrouw Middelhuis: Dank, voorzitter, voor het woord. Om allereerst in te gaan op scenario één: het was natuurlijk mooi geweest als wij via dit onderzoek inderdaad iets konden doen aan de generationele armoede. Helaas is inderdaad gebleken dat via deze route volgens onze fractie de voordelen helaas niet opwegen tegen de nadelen. Dat heeft vooral met die ambtshalve toekenning te maken. GroenLinks denkt dat het juist heel goed is dat we dat ambtshalve veel meer doen, omdat daardoor het bereik heel hoog is. Als je daar dan bijvoorbeeld mee stopt omdat de uitvoering dan makkelijker is, hebben inderdaad een paar gezinnen misschien wel wat meer tientjes per maand over, maar heb je natuurlijk ook weer minder mensen die je bereikt. Als we dat een beetje afwegen, gaat onze voorkeur dus inderdaad niet naar scenario één toe.

00:23:17

Mevrouw Middelhuis: Dan scenario twee. Zoals net ook al is gezegd: het blijkt dat mensen meer gebaat zijn met vrije bestedingsruimte dan meer in natura, dus dit heeft ook niet onze voorkeur. Dan hebben we scenario drie en dat gaat dan over de herschikking van de IIT. Eigenlijk, zoals de cliëntenraad ook aangeeft, dat vooral alleenstaanden en paren zonder kinderen gebaat zouden zijn bij een ophoging. Dat is gek, omdat je dan bij de huishoudens met kinderen dingen weg gaat halen voor een paar tientjes meer bij dat soort gezinnen. Dat lijkt ons ook niet heel ideaal. Daarnaast zijn er dus inderdaad ook al veel potjes voor huishoudens met kinderen en gaat gelukkig het kindgebonden budget omhoog. Dan komen we op scenario vier, wat ook onze voorkeur heeft.

00:24:13

Mevrouw Middelhuis: Ik denk dat vooral goed is dat het onderzoek is gedaan en dat het aangeeft dat er voor minima weinig bestedingsruimte overblijft en dat ook aangeeft hoe snel schulden op de loer kunnen liggen. Vooral ook de strikte voorwaarden waaraan een gezin moet voldoen om dit nog over te houden per maand. Dat met het feit dat armoede natuurlijk gepaard gaat met veel stress en andere problemen, waardoor dit onderzoek van Nibud vaak ook helaas niet de realiteit is. Daarom lijkt het ons vooral goed om ons te focussen op de goede dingen die we al doen in het armoedebelief, dus wel het inzetten op het niet gebruik bijvoorbeeld door het ambtshalve toekennen vinden wij heel goed. Het uitgaan van vertrouwen zoals bij de mondzorg en de multiproblematiek aanpakken via de maatwerk aanpak die we hebben. Dat was het.

00:25:12

Voorzitter: Dank u wel. Prima binnen de tijd. Welke fractie mag ik nu het woord geven? PvdA.

00:25:24

Mevrouw Huitema: Laat ik toch even met mijn woordvoering beginnen. Als er over het algemeen niet genoeg besteedbaar ruimte was geweest in de gemeente Groningen, wat het Nibud rapport aangeeft, was het denk ik iets heel anders geweest. Dan hadden we met z'n allen willen strijden hier voor één of drie. De besteedbare ruimte die hier is in opgenomen, wordt aangegeven dat het redelijk genoeg is. Ik bedoel, we hebben het allemaal over minima, dus we moeten het ook niet overdrijven. Nu staan die kosten en baten van wat het binnen de gemeente zou

betekenen niet daar tegenover, dus wat dat betreft gaan wij nu ook gewoon voor vier. Ik ben mijn draad kwijt, dus ik stop even.

00:26:06

Voorzitter: Dat is goed. Misschien als u straks nog de draad weer hebt gevonden, want u heeft nog wat tijd over, kunnen we daar nog op terugkomen. D66.

00:26:18

Mevrouw Gietema: Dank, voorzitter. Wij vinden het ontzettend belangrijk dat iedereen zonder zorgen over geld kan meedoen. Mijn hart breekt toch een beetje als ik naar de verhalen luister en ook de onderzoeken zie waarin duidelijk wordt dat opgroeien in armoede ontzettend negatieve invloed heeft op ontwikkeling. Dat het ook de kans doet stijgen, keer twee, om ook langdurig in armoede te blijven leven. Dus alle reden om ook deze kans aan te grijpen om te kijken of er mogelijkheden zijn om een haakje te vinden om jongeren en armoede vanuit de IIT een extra steuntje in de rug te bieden. Zoals gezegd: dankbaar voor het onderzoek, ontzettend veel inzichten en overzicht voor nu en de toekomst om dit verder door te ontwikkelen.

00:27:03

Mevrouw Gietema: Het was ingestoken, zoals het CDA zei, echt op de jongeren. Wat het wel heel erg duidelijk maakt, is dat vanuit de allergrootste groep IIT alleenstaanden zijn. Dat is niet iets nieuws, maar wel iets wat bij mij weer even heel duidelijk op het netvlies is gekomen. Ik wil de onderzoekers, maar ook de cliëntenraad, daarvoor danken. Als we kijken naar de scenario's en het rapport van het Nibud, kan ik in eerste geval zeggen dat wij ook echt voor scenario vier zijn om het niet aan te passen. Als we iets weten, is het dat een aanpassing op financiën voor heel veel huishoudens in eerste instantie, welke kant het opgaat, heel veel stress veroorzaakt. Dat is denk ik de winst die het oplevert niet waard. Dat is ook iets waar de wethouder eerder bij stil heeft gestaan. Scenario vier is ook voor D66 het voorkeursscenario.

00:28:02

Mevrouw Gietema: Is dan het onderzoek voor niks? Ik zou zeggen: nee. Heel veel inzichten lijken mij heel zinvol om mee te nemen in de volgende beleidsplannen vanaf 2026, waarin we toch heel anders naar armoede en schulden weer moeten kijken. We moeten bezuinigen onder andere. We hebben natuurlijk dan ook gezien wat deze vier jaar heeft opgebracht aan wat heel goed gaat en minder goed gaat.

00:28:26

Voorzitter: Mevrouw Gietema, u heeft een interruptie vanuit het CDA.

00:28:30

De heer De Haan: Voorzitter, dan ben ik toch een beetje de draad kwijt waarom we dit debat überhaupt voeren. Als de hoofdindieners van de motie - die vraagt om het differentiëren van de individuele inkomens toeslag - vervolgens zegt dat ze het wil houden zoals het is. Waarom dient D66 dan de motie in?

00:28:45

Voorzitter: Mevrouw Gietema.

00:28:47

Mevrouw Gietema: Omdat we zien dat andere gemeenten daar een differentiatie in

toepassen. Huishoudens met oudere kinderen krijgen meer IIT dan huishoudens met het jonge kind onder de twaalf. Wat sommige gemeenten doen, is dus daar een verschil in aanbrengen. Omdat die regelingen per gemeente anders tot elkaar verhouden, heeft dit onderzoek laten zien dat het voor de gemeente Groningen onvoldoende meerwaarde biedt. Dat heeft alles te maken met dat IIT niet op zichzelf staat, maar in relatie tot al het andere wat we als gemeente doen, wat maatschappelijke initiatieven doen en ook hoe de landelijke politiek zich daar in ontwikkelt. Dat onderzoek laat heel goed zien hoe dat zich tot elkaar verhoudt en dat het het niet waard is.

00:29:28

Mevrouw Gietema: Daarbij wil ik ook aangeven bij de kindpas, wat u net aangaf, ik daar hele wisselende verhalen op ontvang vanuit de praktijk. Dat sommige huishoudens er heel blij mee zijn, maar anderen ook niet. Ik wil het ook aan de langere termijn beleidsontwikkeling meegeven van neem deze scenario's mee, neem de inzichten van Nibud mee. Als ik dan door mag, want volgens mij...

00:29:50

Voorzitter: Mevrouw Gietema, u bent bijna door de tijd heen. U heeft nog 30 seconden.

00:29:53

Mevrouw Gietema: Ik rond af. Het is een serieus onderzoek zonder een wijziging in de IIT, maar wel waardevol. Het onderwerp dat voorligt, is ontwikkelkansen voor kinderen die opgroeien in armoede, maar ook het in beweging krijgen wat mij betreft van alleenstaanden. Ik wil in ieder geval het college oproepen om vanuit werk en inkomen wat we al doen en ook vanuit de samenwerking van alle partijen te kijken wat we toch kunnen doen aan extra aandacht en oog vanuit onderwijs, werk, noem maar op om jonge kinderen echte aandacht te geven. Uiteindelijk gaat dat het verschil maken, dat ze het gevoel krijgen om echt gezien te worden en ook die stap durven zetten.

00:30:34

Mevrouw Gietema: Dank u wel. Kunnen we door naar de volgende fractie. De Stadspartij.

00:30:40

Mevrouw Menger: Dank u wel, voorzitter. Allereerst zou ik me willen aansluiten bij de vraag die collega van het CDA net stelde aan de hoofdindieners van de motie. We zitten hier met elkaar. Mijn fractie had het volgende. Wij zeggen van je kan drie kritische vragen stellen ten aanzien van differentiëren van de individuele inkomenstoets. Wat vinden wij daarvan? Is de differentiatie eerlijk en rechtvaardig voor alle burgers? Leidt het ook tot meer arbeidsmotivatie en participatie? Tenslotte: hoe complex is de uitvoering als je dit gaat invoeren?

00:31:39

Voorzitter: Mevrouw Menger, ik zet even een punt, want u heeft een vraag of een interruptie vanuit de Partij voor de Dieren.

00:31:44

De heer Van Zoelen: Dank, voorzitter. Die vraag over de vraag aan indienende partijen van de motie. De motie verzoekt de raad te informeren middels een

collegebrief over de uitvoeringsmogelijkheden en financiële impact van het aanpassen van de norm bedragen. We hebben nu een rapport gekregen waar je u tegen zegt, waar alle mogelijkheden zijn uitgerekend tot in detail, wat ik niet eerder heb gezien. Is het niet ontzettende mooie uitvoering van de motie?

00:32:12

Voorzitter: Mevrouw Menger.

00:32:15

Mevrouw Menger: Als u het goed vindt, ga ik gewoon verder met mijn woordvoering. Collega van de Partij voor de Dieren geeft zijn oordeel en zijn mening. Prima. Ik heb een andere. Zou ik alsjeblieft door mogen gaan met mijn woordvoering?

00:32:29

Voorzitter: Ik merk dat er een beetje ruis ontstaat. De heer Van Zoelen, u kunt nog een vervolgvraag stellen. Als mevrouw Menger hierop wil reageren, kan ze dat doen. Als ze dat niet wil doen, kan dat ook.

00:32:44

De heer Van Zoelen: Ik merk dat de Stadspartij vragen continu ontwijkt waar een normale vraag wordt gesteld. Deze vraag is duiding om de vraag die gesteld wordt. Waarom stelt u die vraag aan de partijen die deze motie en dit agendeert? Daar ben ik toch wel even benieuwd naar.

00:33:03

Voorzitter: Mevrouw Menger, u heeft ook nog volgens mij een interruptie vanuit de PvdA. Niet meer. Mevrouw Menger dan.

00:33:09

Mevrouw Menger: Ik bemerk of bespeur een aannname die in de vraagstelling wordt gedaan door de Partij voor de Dieren door de heer Van Zoelen. Ik ga verder met mijn woordvoering. Dank u wel. Mijn fractie vindt het belangrijk dat doelgerichtheid en rechtvaardigheid en eenvoud en transparantie plaatsvindt. Als wij het hele stuk hebben doorgenomen, komen wij tot de conclusie dat scenario vier het meest bij ons past. Dat is de algehele opvatting volgens mij van de meeste fracties hier. Dus laten zoals het is. Mijn fractie heeft zich daarnaast ook altijd zorgen gemaakt of de groepen voldoende bereikt worden, de doelgroepen waar we het over hebben, de kwetsbare doelgroepen. Of ze dus ook gebruik maken van de voor hun geldende regelingen om hun lasten enigszins te verlichten.

00:34:13

Mevrouw Menger: Wat mijn fractie betreft doet de gemeente veel om de betreffende doelgroepen te bereiken. Meer dan wat je doet, kan je ook niet doen dus we zitten gewoon op de goede weg. Mijn concluderende opmerking zou dan ook zijn: fijn dat deze motie is uitgevoerd en dat deze stukken hier aan ten grondslag liggen. Ik hoop dat het een bevredigend antwoord is voor diverse collega's. Dan heb ik nog een laatste afsluitende opmerking. Er stond een stukje over de MER rapportage, hoe dat tot stand is gekomen en daar ben ik heel verbaasd over. Dat heeft heel veel verwarring bij mij opgewekt, ook tijdens het discussiëren van dit stuk binnen de fractie.

00:35:00

Mevrouw Menger: De MER rapportage geeft aan inzicht te geven in de koopkracht van verschillende huishoud types bij een laag inkomen in onze gemeente. Tegelijkertijd gaan we er blijkbaar vanuit dat iedereen alle regelingen krijgt waar men recht op heeft en dat niemand schulden heeft. We weten allemaal dat dat niet kloppend is. Het kan zijn dat ik het verkeerd interpreteer, maar ik zou toch wel graag van de wethouder wat nadere toelichting of verduidelijkende toelichting op willen krijgen. Er komt een analyse uit die MER analyse...

00:35:33

Voorzitter: Mevrouw Menger, u bent ook bijna door uw tijd heen. Wilt u tot een afronding komen?

00:35:37

Mevrouw Menger: Dat ga ik nu doen, voorzitter. Er komt een analyse uit die niet representatief is en een conclusie laat zien die bezijden de realiteit is. Graag van een wethouder een nadere toelichting. Dank u wel.

00:35:51

Voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we door naar de volgende fractie, de ChristenUnie.

00:35:56

De heer Rebergen: Dank u wel, voorzitter. Ik heb ook wat vraagtekens bij waarom we hier met elkaar zitten. Maar ach ja, laten we het doen. Ik ben gewoon...

00:36:06

Mevrouw Huitema: [onhoorbaar] agendacommissie.

00:36:06

Voorzitter: Ik grijp even in, want interrupties of opmerkingen over hoe dit is verlopen gaan allereerst via de voorzitter en anders kunt u terecht bij de agendacommissie of via het presidium. Ik wil graag de heer Rebergen de kans geven om zijn woordvoering te doen. Als er interrupties zijn, gaan die alstublieft via de voorzitter.

00:36:31

De heer Rebergen: Voorzitter, ik begin even overnieuw. Ik heb toch wel wat vraagtekens bij waarom wij hier zitten en deze sessie hebben. Destijds is er een goede motie ingediend om dit te onderzoeken. Die motie is ook aangenomen en die is door het college keurig uitgevoerd. Het antwoord op die motie hebben we nu ter bespreking, maar die had volgens mij gewoon als antwoord naar de raad toe gestuurd kunnen worden zonder bespreking. Dat geeft op zich niet, want het is wel een goed rapport wat is opgeleverd. Uit onderzoek zit ook veel aanbevelingen in, waarvan we een deel inderdaad al doen. Een ander deel kunnen we meenemen. Dan denk ik bijvoorbeeld aan het maatwerk of als je aan het werk gaat, dat je extra kosten hebt en dat daardoor werken niet per se loont.

00:37:20

De heer Rebergen: Dat is een aanbeveling. Die kunnen we bijvoorbeeld meenemen. Voor de rest geeft het goed inzicht. We staan ook achter de conclusie van het college voor het nul scenario. Tot zover.

00:37:32

Voorzitter: Dank u wel. Ik ga door naar de PVV, mevrouw Blauw.

00:37:37

Mevrouw Blauw: Dank u, voorzitter. Wij willen ook bedanken voor het rapport. Wat ons betreft had het ook conform gekund. Ook wij gaan voor optie vier. Ik wil namens mijn partij toch even de lijnen uitzetten over toeslagen en wat voorstellen doen. Uit de memo blijkt dat er verschillende scenario's zijn onderzocht, maar een belangrijk perspectief ontbreekt voor ons. Dat is de eigen verantwoordelijkheid van huishoudens. De PVV staat voor een samenleving waarin werken loont en waarin ondersteuning hand in hand gaat met zelfredzaamheid. Oudere kinderen brengen hogere kosten met zich mee. Dat is helder. Laten we ook eerlijk zijn: oudere kinderen bieden vaak ook meer mogelijkheden voor ouders om te werken.

00:38:21

Voorzitter: Mevrouw Blauw, ik zet er even een pauzeknop in, want u heeft een interruptie of een vraag vanuit de SP.

00:38:28

De heer Brandenburg: Voorzitter, ik ben wel benieuwd wie dan volgens de PVV ervoor moet zorgen dat werken loont. Wie heeft bijvoorbeeld in dit land de macht om te zeggen: weet je wat we doen het minimumloon met 10% omhoog? Of is dat ook eigen verantwoordelijkheid, dat je vier baantjes nodig hebt om moeten rondkomen in dit land?

00:38:45

Voorzitter: Mevrouw Blauw.

00:38:47

Mevrouw Blauw: Ik had al een vraag van de SP verwacht. Ook omdat de afhankelijkheid van de toeslagen van de overheid echt een SP ding is. Het is heel simpel. Om mensen die maximaal kunnen werken, dus onder een bepaalde inkomensgrens belanden, te ondersteunen. Mensen die maximaal kunnen werken en het niet doen niet te ondersteunen. We moeten van die afhankelijkheid af. Daarmee kom je dus tot een sfeer dat werken gaat lonen.

00:39:10

Voorzitter: U heeft nog een korte vervolgvraag, of misschien een lange, van de SP.

00:39:16

De heer Brandenburg: Voorzitter, ik vind het wel grote taal van een partij die landelijk aan de knoppen zit, de macht heeft om 10% het minimumloon te verhogen, alle flexibilisering terug te draaien, waardoor voor mensen die bijvoorbeeld in de thuiszorg werken het niet eens mogelijk is om fulltime te werken omdat die diensten volstrekt opgeknapt zijn. Voorzitter, dit gaat niet meer om toeslagen. Als de PVV hier een landelijk spelletje van wil maken, dan moet ze eens naar zichzelf kijken als ze armoede wil bestrijden en eens een keer met boter bij de vis komen in plaats van dit soort flauwe, achterlijke politieke drijfveer.

00:39:45

Voorzitter: Heeft u ook een vraag, meneer Brandenburg?

00:39:47

De heer Brandenburg: Nee, ik heb hier geen vraag over. Nee.

00:39:49

Voorzitter: Dan ga ik door naar mevrouw Blauw.

00:39:52

Mevrouw Blauw: U lijkt precies op de heer Dijk. De heer Wilders heeft wel wat te zeggen daar. Ik niet, dus ik ga niet hier het spelletje van Den Haag doen. Ik zit hier in Groningen, dus daar hebben we het nu over. De PVV staat voor een samenleving waarin werken loont en waarin ondersteuning hand in hand gaat met zelfredzaamheid. Oudere kinderen brengen hogere kosten met zich mee. Daar was ik net al. Ze hebben minder directe zorg nodig en toezicht nodig, waardoor er meer ruimte ontstaat voor ouders om te participeren op de arbeidsmarkt. Volgens het Nibud ontstaat een armoedeval wanneer ouders vanuit een uitkering de overstap naar werk maken. Dit moet worden aangepakt, niet door toeslagen structureel te verhogen, maar door werken aantrekkelijker te maken en ondersteuning gericht in te zetten.

00:40:33

Mevrouw Blauw: De PVV stelt voor dat gezinnen die in aanmerking willen komen voor een hogere IIT actief participeren in de samenleving, bijvoorbeeld via werk of scholing, een plan opstellen hoe zij de eigen inkomsten willen verbeteren. De IIT moet een tijdelijke hulp zijn, geen structurele oplossing. Werken moet lonen. De huidige toeslagen...

00:40:51

Voorzitter: Mevrouw Blauw, ik zet daar ook even een pauzeknop in, want u heeft van de Partij voor de Dieren ook nog een vraag of een interruptie.

00:40:58

De heer Van Zoelen: Ten eerste even ter duiding dat deze inkomenstoeslag geldt pas als je langdurig in de armoede zit. Het probleem is, volgens mij, dat heel veel mensen in deze groep niet zelfredzaam zijn. Mijn vraag aan de PVV is: hoe kijkt de PVV daar tegenaan? Wat voor middelen moeten we inzetten voor mensen die niet in staat zijn om fulltime te werken, misschien omdat ze gehandicapt zijn, omdat ze lang uit de running zijn? Niet alle mensen kunnen dat. Wat wil de PVV voor deze groep mensen doen?

00:41:28

Voorzitter: Mevrouw Blauw.

00:41:29

Mevrouw Blauw: Ik vind dat een hele bijzondere vraag, want ik heb het daar net uitgebreid over gehad. Mensen die niet kunnen werken...

00:41:34

Voorzitter: Ik zou graag willen verzoeken om via de voorzitter te spreken.

00:41:36

Mevrouw Blauw: Voorzitter, ik vind het een hele bijzondere vraag van Partij voor de Dieren, want ik heb net gezegd: mensen die niet kunnen werken en niet fulltime kunnen werken, die ga je ondersteunen. Ook mensen die maximaal werken en dat loon niet bij elkaar kunnen harken om hun gezin te kunnen onderhouden. Die moet je ondersteunen. We zien gewoon heel veel... Ik ken de voorbeelden, legio, dat mensen

die niet meer gaan werken omdat ze anders hun toeslagen niet krijgen. Dat is toch gewoon [crosstalk]

00:41:58

Voorzitter: Mevrouw Blauw, ik wil u nog herinneren dat u bijna door uw tijd heen bent. Graag tot een afronding komen.

00:42:08

Mevrouw Blauw: De PVV staat voor een samenleving waarin de overheid ondersteunt waar nodig, maar waarin ook wordt verwacht dat mensen hun eigen verantwoordelijkheid nemen. Voorstel hiervoor: je kan ook bijvoorbeeld een vijfde scenario onderzoeken waarbij de IIT gekoppeld wordt aan actieve inspanning richting werk of scholing, meer te investeren in maatwerk en begeleiding voor gezinnen in langdurige armoede en armoedevalmechanismen aan te pakken zodat werken altijd loont. Even kijken om af te ronden. Het college presenteert vier opties en geeft zelf aan dat optie vier nu geen verandering het beste en financieel het meest verstandig is. Wij zijn het daarmee eens. Wellicht ook misschien het voorstel meenemen wat ik net aangaf. Daar wil ik het bij houden.

00:42:49

Voorzitter: Dank u wel. U heeft voordat u klaar bent nog een laatste interruptie of vraag vanuit de PvdA.

00:42:55

Mevrouw Huitema: Ik vroeg me af: wil de PVV dan meer geld gaan besteden volgende periode aan langdurige armoede, nog meer dan het college op dit moment al doet?

00:43:05

Voorzitter: Mevrouw Blauw.

00:43:14

Mevrouw Blauw: Wij willen investeren - en volgens mij is dat ook de landelijke tendens - in mensen die het echt nodig hebben. Niet investeren in mensen die het niet nodig hebben.

00:43:24

Voorzitter: Dan gaan we door naar de volgende fractie, de SP.

00:43:28

De heer Brandenburg: Dank u wel, voorzitter. Er gebeurt altijd wel iets bijzonders als je armoede debatten hebt in deze collegeperiode, vind ik. Het grootste gedeelte van de mensen in deze raad is het vervolgens wel heel erg eens met het beleid van het college. Zoals de indieners van deze motie zeggen: alles overziende kunnen wij best wel meegaan in de redenering die het college hier tentoonspreidt. Dan zijn er nog een aantal partijen die zeggen: nou, weet je wat? Misschien moeten we wat extra geld bij de Stadspas straks zodat we nog meer geld, dat dit college al uittrekt aan armoede, aan armoedebelasting besteden. Dat kan natuurlijk altijd op warme steun van mijn partij rekenen, maar ik heb die voorstellen bij de afgelopen begroting van al deze partijen niet gezien. Dat vind ik dan altijd weer een beetje wonderlijk. Maar goed, die zien we dan de volgende keer wel terugkomen.

00:44:21

Voorzitter: De heer Brandenburg, u ziet het goed. U heeft een vraag of interruptie vanuit de VVD.

00:44:26

Mevrouw Akkerman: Ik heb wellicht iets gemist, want de SP heeft het over meerdere partijen die daar voorstellen voor hebben gedaan. Ik heb alleen CDA gehoord, dus ik was even benieuwd wie dat dan nog meer waren.

00:44:35

De heer Brandenburg: Dan zijn er nog partijen, zei ik, en daar bedoelde ik het CDA mee.

00:44:38

Voorzitter: Graag via de voorzitter. Dat geldt ook voor de interrupties en vragen.

00:44:40

De heer Brandenburg: Ik spreek altijd via de voorzitter. Ik was alleen iets te snel in dezen, waarvoor excuses. Ik bedoelde dan het CDA, maar dat kan ook op steun van mijn partij rekenen. Dan moeten die voorstellen er wel komen. Dan is er nog een partij die het debat van een inkomensondersteuning voor mensen die langdurig in armoede zitten, die moeite hebben om rond te komen, die misschien wel iets extra's kunnen doen om hun gezin waar kinderen in zetten te ondersteunen, om dat debat wat daarover gaat aan te grijpen om mensen die toeslagen krijgen categorisch weg te zetten als profiteurs die niet willen werken terwijl ze zelf niks leveren, geen minimumloon verhogen, sterker nog, de geplande verhoging van het minimumloon terug hebben gedraaid landelijk. Voorzitter, van zo'n partij moet je dus helemaal niks hebben en daar sluit ik mij dan maar bij af.

00:45:38

Voorzitter: U bent nog niet klaar, want u heeft een interruptie of vraag vanuit de PVV.

00:45:43

Mevrouw Blauw: Ik vind het toch altijd wel bijzonder. Volgens mij heeft u echt een training gehad om alles uit de context te rukken wat de PVV zegt. Dat doen ze in Den Haag ook.

00:45:53

Voorzitter: Via de voorzitter spreken, mevrouw Blauw.

00:45:56

Mevrouw Blauw: Voorzitter, ik vraag mij echt aan de SP af: wat wil je hiermee? Dat PVV bashen wat nergens over gaat, want de voorstellen die ik doe, rukt u direct compleet uit de context. Ze zijn helemaal niet zo slecht, want ook uw achterban wordt daar beter van. Misschien degenen die niet willen werken niet.

00:46:11

Voorzitter: Wat is uw vraag, mevrouw Blauw?

00:46:13

Mevrouw Blauw: Die had ik net gesteld. Waar gaat dit over wat u nu de hele tijd doet?

00:46:20

Voorzitter: De heer Brandenburg.

00:46:23

De heer Brandenburg: Voorzitter, waar dit over gaat, is dat wij hier een debat hebben over een groep mensen die een inkomenstoeslag krijgt en die dat heel hard kan gebruiken en dat het debat aangegrepen wordt om te doen alsof mensen die inkomensondersteuning lui zijn en niet zouden willen werken. Dat het komt van een partij die daar helemaal niks aan doet. Dit debat is hier om mensen te laten zien waarom ze wel of niet op bepaalde partijen moeten stemmen. Dan geef ik maar gratis het advies mee dat je moet stemmen op partijen die met voorstellen komen. Ik zit hier nu een aantal jaar met mevrouw Blauw in deze raad en ik heb nog nooit een voorstel van een van de PVV gezien. Ik heb nog geen concreet amendement van de PVV gezien bij welke begroting dan ooit.

00:47:09

De heer Brandenburg: Die partij doet helemaal niks, levert helemaal niks en daarom vind ik het nogal wat dat je dan dit debat van een college, van een aantal partijen die heel erg begaan zijn met een groep mensen die inkomensondersteuning nodig hebben aangrijpt om [crosstalk] om dit achterlijke debat te voeren.

00:47:25

Voorzitter: Dank u wel. Ik denk dat het nu het moment is om door te gaan naar de volgende fractie voor de woordvoering. Er zijn nog volgens mij drie fracties over: de VVD, Partij voor het Noorden en Partij voor de Dieren die nog geen woordvoering hebben gehad. Ik ga even naar de VVD.

00:47:41

Mevrouw Akkerman: Dank u wel, voorzitter. Om te beginnen met de discussie waarom wij hier zitten. Wij denken dat die motie op zich goed is uitgevoerd, want die vroeg inderdaad om uit te zoeken: is zo'n differentiatie voor Groningen zinvol of interessant om te doen? De VVD heeft destijds tegen die motie gestemd omdat wij vooraf al zeiden van wordt dat niet veel te ingewikkeld? Dat is nu achteraf wel een beetje de conclusie. Ook wij gaan voor scenario vier, als ik het zo goed zeg, wat het college zelf ook voorstelt. Dat de voordelen niet opwegen tegen de nadelen. Nu ligt er toch een interessant rapport. Daar zien wij wel in - we hebben ook bij het bespreken van die motie daar aandacht voor gevraagd - dat er een armoedeval is in Groningen.

00:48:18

Mevrouw Akkerman: Verderop nog als je meer gaat verdienen of meer gaat werken, de zogenaamde doorstroomval. Als je meer inkomen krijgt, dan merk je daar niks van. Het is een wens en bedenkingen sessie. Onze wens is dat we het college echt graag op het hart drukken om er oog voor te houden dat werken moet lonen. Ik had nog een vraag aan de SP willen stellen, want die legt dat erg neer bij landelijk. Daar zitten ook zeker landelijke aspecten in, maar dit rapport is heel specifiek voor de Groningse situatie geschreven. Bij elke stap en elke beslissing die we nemen, willen wij daar heel goed op letten. Dank u.

00:48:51

Voorzitter: Dank u wel. U bent ook nog niet klaar, want u heeft een vraag vanuit de Partij voor de Dieren.

00:48:54

De heer Van Zoelen: Dank, voorzitter. Ten eerste ben ik heel erg blij dat de VVD toch dit een heel interessant, mooi rapport vindt, ondanks dat de VVD niet voor die motie heeft gestemd. Ik was wel benieuwd. Die inkomensval komt er naar voren. Dat zie je terug. Er zijn ook een paar andere dingen die in het rapport naar voren komen en dat zijn aanbevelingen. Zo van je ziet dat het belangrijk is dat mensen goed met geld moeten kunnen omgaan, want dan kan je rondkomen en heb je bestedingsruimte. Je ziet ook een aanbeveling van nou we moeten doen iets aan energietransitie, dus energiezuinige huizen maken. Ik ben benieuwd hoe de VVD daar tegenaan kijkt, ook als je komt naar dat regelingenwoud wat we hebben. Je moet ook om rond te kunnen komen gebruik maken van al die regelingen. Is het niet goed om te zien in dit rapport en in die aanbevelingen dat we hier als gemeente op de goede weg zijn en dat dit ook een extra [crosstalk]

00:49:45

Voorzitter: Meneer Van Zoelen, wilt u tot een vraag komen?

00:49:47

De heer Van Zoelen: Voor waar wij mee bezig zijn en de VVD misschien daarom ook niet voor die motie moet stemmen?

00:49:53

Voorzitter: Mevrouw Akkerman.

00:49:54

Mevrouw Akkerman: Dank, voorzitter. Nou, nee. Wij wisten al dat we al goed bezig waren, dus in die zin dat we dat vooraf hadden bedacht. We zijn het ook eens met het college. Wij geven die cursus over omgaan met geld. We hebben daar zelfs vragen over gesteld of je dat niet ook 's avonds moest geven, zodat ook werkende mensen die cursus kunnen volgen. In die zin: wij werken wel volgens de aanbevelingen die gedaan worden volgens mij. Dank u.

00:50:15

Voorzitter: Dank u wel. Welke fractie wilt u het woord voeren? Partij voor het Noorden.

00:50:20

Mevrouw Bernabela: Bedankt. Het onderzoek heeft zeer veel verhelderd. We vinden het ook heel goed weergegeven. Zeker de conclusie. Wat betreft de scenario's: het is natuurlijk altijd prettig voor mensen om zelf hun inkomen te kunnen besteden aan voorzieningen en producten die ze zelf uitkiezen. Dan zou dat bij scenario één kunnen. Voor de één zou dat bijvoorbeeld een muziekinstrument zijn, een ander is weer een lidmaatschap van een sportclub dat hij nodig heeft. Dat zijn enkele voorbeelden. Dat helpt ook zeker om een gezin zijn zelfstandigheid te behouden. Kan het wel uit met het budget wat er voor staat? Daar wij twijfelen aan. Scenario twee biedt ook mogelijkheden, maar dan moet het geld wel besteed worden aan bepaalde producten.

00:51:10

Mevrouw Bernabela: Scenario drie biedt mogelijkheden ook voor paren en alleenstaanden zonder kinderen. Die zijn met de eerste twee scenario's niet mogelijk. Scenario vier was wat ons betreft eerst in eerste instantie niet echt een optie, omdat er wel heel veel kosten omhoog zijn gegaan. Het kindgebonden budget is wel omhoog gegaan. Ondanks dat het niet de voorkeur heeft, zou het wel een optie zijn omdat anders de alleenstaanden ook benadeeld zouden kunnen worden met die andere scenario's. Dat is het.

00:51:46

Voorzitter: Dank u wel. Gaan we door naar de laatste fractie die over is, de Partij voor de Dieren.

00:51:52

De heer Van Zoelen: Dank, voorzitter. Ik denk dat dit een hele mooie uitvoering van de motie is met een mooi rapport over hoe de situatie er voor staat. Wij hopen dat de wethouder ook alle aanbevelingen meeneemt, want we zijn al die weg ingeslagen. Het is ook goed om dat te zien in dat rapport dat we de goede weg zijn ingeslagen. Mijn partij denkt wel dat het een goed idee is om dat ook even te bespreken. Ten eerste dat we een mooi rapport hebben, maar ook om die tegenstellingen te zien tussen partijen. Dat er partijen zijn hier die mensen die niet kunnen rondkomen, die het moeilijk hebben, dat die worden neergezet als profiteurs die niet kunnen werken. Zo is dat natuurlijk niet. Dat is goed om weer helder te hebben hier. Dat we als een sociaal college op de goede weg zijn en dat we voor deze groep mensen ons moeten blijven inzetten.

00:52:42

Voorzitter: Dank u wel. U heeft wel een interruptie of vraag vanuit de VVD.

00:52:47

Mevrouw Akkerman: Dank u wel, voorzitter. Ik was benieuwd of de Partij voor de Dieren het met ons eens is dat werken moet lonen.

00:52:53

Voorzitter: Partij voor de Dieren, de heer Van Zoelen.

00:52:55

De heer Van Zoelen: Daar zijn we het mee eens, want je ziet inderdaad in die grafiekjes dat daar een inkomensterugval is bij een gezin met één ouder kind die van 100% naar 110% en dat je dan achteruit gaat. Of mensen die gaan werken en dat je dan toeslagen kwijtraakt. Wat je dan zou moeten kijken, is misschien ook dat je die inkomensnormen tenminste bij die regelingen omhoog schuift, want dan krijg je ook minder terugval. Op de vraag van de VVD van als je gaat werken dat dat ook moet lonen: daarom is het ook belangrijk om voor die werkende groep mensen die regelingen goed te kunnen laten aansluiten. Helaas hebben we in dat armoedebeleid niet altijd die groep in beeld, dus het is ook een oproep aan de wethouder om naar die groep te kijken, die mensen die werken, zodat we daar ook inkomensondersteuning aan kunnen leveren.

00:53:44

Voorzitter: Ik zie dat dit meerdere interrupties uitlokt. Ik geef nog een interruptie aan

de VVD en de PVV en D66. Daarna kunnen we door naar het college. Een korte vervolgvraag van mevrouw Akkerman.

00:54:01

Mevrouw Akkerman: Dank u wel, voorzitter. In het rapport staat volgens mij ook duidelijk dat het te maken heeft met de kosten die mensen gaan maken als ze gaan werken. Zou het niet een oplossing kunnen zijn om de lasten binnen de gemeente, zoals woonlasten, parkeertarieven, dat soort zaken laag te houden zodat het verschil verkleind?

00:54:17

Voorzitter: De heer Van Zoelen.

00:54:18

De heer Van Zoelen: Wat betreft de woonlasten ben ik het zeer mee eens. Ook als je ziet naar de aanbevelingen bij het energiezuinig maken van de woningen ben ik ook zeer mee eens. Als het gaat om de parkeerplaatsen: ik ben blij dat de het OV voor minima gratis OV gaat zorgen. Dat kan helpen. In de plaats van een dure auto of wat dan ook kan je ook kijken of je andere vormen van vervoer heb. Ik weet ook dat de gemeente bezig is met maatwerk. Als er gezinnen zijn die wel een auto nodig hebben dat er naar gekeken wordt van hoe dat gefinancierd kan worden. Ik weet van de verhalen die ik hier hoor dat de gemeente in Groningen daar ook goed op weg is. Dat betekent niet dat je dan in het algemeen de parkeertarieven moet verlagen, want het zijn dan meestal regelingen waarmee je de meer vermogende mensen mee bedient.

00:55:04

Voorzitter: Dank u wel. Ik ga door naar D66. Geen vraag meer? Goed, dan gaan we door naar de PVV voor de laatste interruptie aan de heer Van Zoelen.

00:55:11

Mevrouw Blauw: Dank u, voorzitter. Even als vervolgvraag op de VVD. U had het net ook over een beetje gechargeerd en niet echt heel netjes uitvreters. U gooit wel een hele groep op elkaar. Dat doe je ook bij een groep die keihard werkt en die buiten de boot valt. Die doet u een beetje tekort. In het kader van werken moet lonen bent u daar dus dan niet mee bezig. Als u geen onderscheid maakt tegen werkende mensen en mensen die niet werken en wel kunnen werken, want u gooit alles op één hoop.

00:55:45

Voorzitter: Mevrouw Blauw, wilt u tot een vraag komen aan de heer Van Zoelen?

00:55:47

Mevrouw Blauw: Dat was mijn vraag.

00:55:49

Voorzitter: De heer Van Zoelen.

00:55:50

De heer Van Zoelen: Ik heb, voorzitter, een opmerking gemaakt over partijen die alle mensen op één hoop gooien. Dat zijn mensen die gebruik maken van armoederegelingen, dat het profiteurs zijn. Of eigenlijk mensen die dan niet zouden willen werken. Dit gaat over een inkomenstoeslag die je krijgt als je in langdurige

werkloosheid zit of armoede hebt. Dat zijn juist mensen die niet altijd kunnen werken, die niet zelfredzaam zijn. Mijn partij gooit die mensen niet op één hoop. We zien ook juist dat dit onderzoek gericht is op mensen die in bepaalde mate zelfredzaam zijn, dus mensen die goed met geld kunnen omgaan. Ik vind het jammer dat een partij als de PVV hier zegt bij zo'n onderzoek van ja, dit zijn mensen die zouden moeten werken, terwijl juist het probleem is dat het niet voor iedereen is weggelegd.

00:56:40

Voorzitter: Goed, daarmee ronden wij bijna het tweede termijn af. Ik ga nu wel naar de wethouder voor een reactie of een duiding op dit wel uitgevoerde debat. De wethouder.

00:56:55

Wethouder Eikenaar: Dank u, voorzitter. Een motie van D66 die met meerderheid werd aangenomen en daarom dit onderzoek. Ik vind het eerlijk gezegd een waardevol onderzoek. Het heeft heel veel inzichten opgeleverd over ons armoedebelief en welke groepen hoe eruit komen. Eerlijk gezegd denkt het college dat het verstandig is om over enige jaren wederom een dergelijk onderzoek te doen, omdat ieder jaar aanpassen van de normen... U heeft gezien dat het college het nul scenario, scenario vier, voorstelt. U gaat er in overgrote meerderheid, bijna unaniem, in mee. Ik denk dat het verstandig is. Dat wil niet zeggen dat het over een aantal jaren nog precies hetzelfde is. Door Rijksbeleid kunnen zaken veranderen of de kosten kunnen stijgen op bepaalde vlakken, waardoor je een scheefgroei krijgt.

00:57:48

Wethouder Eikenaar: Het is goed om dat in beeld te houden, om te kijken of in de toekomst misschien wel een aanpassing nodig is. Weliswaar levert het onderzoek nu niet op dat er echt grote veranderingen moeten plaatsvinden, eigenlijk helemaal geen veranderingen op dit terrein. Dat wil niet zeggen dat het onderzoek geen waarde heeft gehad. Het heeft belangrijke inzichten gegeven en het is zeer waardevol om dat in de toekomst nog een keer te herhalen. Dan kom ik toe aan de vragen en opmerkingen die er nog zijn geweest. Student en Stad vraagt of het college in de toekomst wel kans ziet voor differentiatie. Eigenlijk is dat niet zo, omdat de verdere differentiatie... Dan gaat het over die groep van bijvoorbeeld kinderen twaalf plus...

00:58:36

Wethouder Eikenaar: Je zou dat handmatig moeten blijven doen. Dat gaat niet veranderen. Dat is de reden waarom het college zegt: doe die differentiatie niet. Omdat wij - dat maakt ook het verschil met de andere gemeentes - die automatische uitkering heel erg goed op orde hebben en daar heel succesvol in zijn en daarmee heel veel mensen bereiken. Idealiter splits je op naar nog verdere groepen, maar het wordt er alleen maar ingewikkelder van en je bereik wordt er minder van. Uiteindelijk worden onze inwoners er ook niet beter van. Ik ben bang dat dat niet snel gaat veranderen. Het CDA maakte de opmerking dat de verschillen tussen de gemeentes verkleind zouden moeten worden. Ik ben dat zeer, zeer eens.

00:59:22

Wethouder Eikenaar: Uiteindelijk is armoedebelief van de gemeente het repareren van Rijksbeleid. Een aantal van u voerden een debat onderling over toeslagen en al dat soort ingewikkelde zaken waarbij inderdaad een beetje de suggestie werd gewekt als we mensen die toeslagen krijgen of van gemeentelijke regelingen gebruik

maakt, een zekere mate van profiteurs zijn c.q. niet willen werken. Daar neem ik zeer afstand van. Die toeslagen zijn er. Het is zo'n ingewikkeld stelsel omdat we een te laag sociaal minimum hebben. Dat betekent ook dat er verschillen zijn tussen gemeenten. Ten principale is het college van opvatting dat het sociaal minimum op een fatsoenlijk niveau moet zijn en dat de regelingen, de kerstbomenregelingen die wij hier hebben opgetuigd om mensen zo goed en zo kwaad als het gaat nog een beetje door de maand heen te helpen, niet zou moeten hoeven bestaan.

01:00:12

Wethouder Eikenaar: Het is wel zo. We kunnen volgens mij trots zijn op wat we hier hebben staan. Dit rapport maakt eens te meer duidelijk dat we in de gemeente Groningen in ieder geval er alles aan doen om mensen te ondersteunen. Het CDA suggereerde om de om scenario twee eventueel mee te nemen. U hebt natuurlijk budgetrecht. Het college ging er van uit op het moment dat je die kiest dat je dat ten kosten brengt van het budget voor de IIT. Daarmee verminder je de eigen bestedingsruimte om het zo maar te zeggen. Alle scenario's die we hebben gedaan is binnen budget. Dat is de reden dat het college daar niet voor koos.

01:01:03

Voorzitter: Wethouder Eikenaar, u heeft een interruptie vanuit de heer De Haan die al de knop had ingedrukt voordat ik hem het woord gaf.

01:01:11

De heer De Haan: Druk ik hem nog een keer in, voorzitter. Het was niet de bedoeling om het ten koste te laten gaan van het budget, dus dan zou er extra budget komen wat bijvoorbeeld vanuit een andere regeling zou komen, bijvoorbeeld de dierenartskosten. Ik bedenk zomaar iets, iets in die trant. Nee, ik noem een voorbeeld, de heer Van Zoelen. Dat is geen voorstel.

01:01:32

Voorzitter: Het gaat via de voorzitter. De heer Van Zoelen heeft een vraag aan de wethouder.

01:01:41

De heer Van Zoelen: CDA heeft het dan over een bedrag van € 50.000, dus ik ben benieuwd wat de wethouder denkt van wat aan budget nodig is om een substantiële bijdrage aan die pinpas te doen.

01:01:52

Wethouder Eikenaar: Wethouder Eikenaar.

01:01:53

Wethouder Eikenaar: Voorzitter, volgens mij staat het in de brief, meen ik. Of ik heb het gehoord. Het is voor € 45,- een ton, dus daar moet u dan ongeveer aan denken, als u dat zou willen doen. Dat is waar we het over hebben. GroenLinks benadrukte het ambtshalve verstrekken. Daar is het college het zeer mee eens. Daar zijn wij zeer succesvol in. Dat moeten we zeker verder vormgeven en niet ingewikkelder maken. Mevrouw Gietema had de oproep voor de aandacht voor jonge kinderen. Dat hebben we volgens mij volop. Dat blijkt ook wel uit deze rapportage. Op andere fronten hebben we dat natuurlijk ook. Het doorbreken van intergenerationele armoede hoort daar ook zeker bij.

01:02:39

Wethouder Eikenaar: Mevrouw Menger van de Stadspartij had wat mij betreft wel een wat opmerkelijke vraag. Inderdaad, het rapport gaat uit van een soort van ideaal situatie en gaat ervan uit dat mensen alle regelingen aanvragen. Ze kunnen ook niet anders, want ze moeten dingen vergelijken. Dan kun je niet laten meenemen dat mensen dat niet doen. Tegelijkertijd maken ze die opmerking er ook in. Ze maken de opmerking: dat is een soort van ideaal situatie die natuurlijk in de praktijk niet plaatsvindt. Sterker nog, dat zeggen wij ook in de brief zelf. Dit is een vergelijking die uitgaat van waar iemand recht op heeft dat iemand het ook aanvraagt. Juist omdat wij weten dat dat in heel veel gevallen niet het geval is, hebben wij die inspanning om zoveel mogelijk mensen te bereiken.

01:03:23

Wethouder Eikenaar: Dat doen we door het automatisch uit te keren, ambtshalve te doen en door proberen zo goed mogelijk te communiceren. Wij doen er alles aan om juist dat te ondervangen. Een onderzoeker kun je niet kwalijk nemen dat ze dit soort vergelijkingen alleen maar op die manier kunnen doen, want anders moeten ze de hele stad, iedereen die gebruik maakt van deze regeling, gaan enquêteren en vragen: heeft u er gebruik van gemaakt? Dat is ondoenlijk. Het is altijd een zekere abstractie in zo'n rapport. Zo moet u het ook lezen. Volgens mij zetten de onderzoekers het er ook heel helder in. Ik zou ze dat niet willen euvel duiden, om maar eens een ouderwets woord gebruiken.

01:04:02

Voorzitter: Wethouder Eikenaar, u heeft een vraag vanuit de Stadspartij, neem ik aan.

01:04:06

Mevrouw Menger: Nee, het was geen vraag, maar het is nu verhelderd. De verwarring is weg. Dank u.

01:04:11

Voorzitter: Dan kan de wethouder door.

01:04:15

Wethouder Eikenaar: Voorzitter, dan had de ChristenUnie had nog een opmerking. Ik heb hem een beetje slecht genoteerd, moet ik zeggen. Ik heb hier zelf genoteerd als nazorg als je naar werk gaat. Er waren een aantal opmerkingen van andere partijen ook over die namelijk op het moment dat je aan het werk gaat dat je dan een armoedeval kan krijgen. Dat is overigens zeker niet in alle gevallen het geval, maar het komt voor en het komt zeker voor dat mensen daar angstig voor zijn. Wat ik ook heel goed begrijp. Dat is precies de reden dat wij een uitstroompremie hebben en dat we nazorg hebben georganiseerd. Die nazorg er bestaat onder andere uit dat we goed kijken van waar heb je nog recht op en hoe gaat het met je financiën zodat je niet om die reden afziet van werk.

01:05:00

Wethouder Eikenaar: Juist omdat we weten dat die angst wel degelijk bestaat. Waar ik overigens ook de opmerking bij wil maken, dat dit ook weer een gevolg is van de ingewikkelde regelingen die wij in dit land hebben opgetuigd. Daardoor is het op het moment dat je een fatsoenlijk inkomen - ook al heb je een uitkering - dat je werk hebt

en een zeker werk hebt, dan heb je hier veel minder last van. Juist door die ingewikkeldheid met gemeentelijke regelingen en toeslagen heb je geen overzicht van wat gebeurt er als ik aan het werk ga? Het is ook een consequentie daarvan. Iedereen die daar opmerkingen over maakt, moet die conclusie ook daar automatisch bij trekken wat het college betreft.

01:05:44

Wethouder Eikenaar: D PVV zei zaak over eigen verantwoordelijkheid. Ik ontmoet mensen die heel graag aan het werk willen, die door omstandigheden soms niet aan het werk kunnen, die langdurig in de armoede zitten. Ik ontmoet trouwens ook mensen die gewoon aan het werk zijn en nog in armoede leven. Iedereen die toeslagen gebruikt in dit land - en dat zijn nogal wat mensen. Dat zijn heel veel mensen, inclusief mensen die bovenmodaal verdienen, die namelijk kinderopvangtoeslag krijgen - zijn niet allemaal mensen die lui thuis op een stoel zitten en niks willen doen. Het is een aparte suggestie.

01:06:29

Voorzitter: Wethouder Eikenaar, u heeft vanuit de PVV een vraag.

01:06:34

Mevrouw Blauw: Dank u, voorzitter. Ik vind het echt heel bijzonder dat de woorden van de PVV continu verkeerd worden uitgelegd. Ik wil me daar ook verre van houden. Ik neem er ook afstand van. Misschien een voorstel om een keer daar samen over te praten wat we dan echt bedoelen in plaats van een debat waar er veel ruis is. Waar wij het puur over hebben, is werken moet lonen en dat we af willen van de toeslagensfeer voor mensen die het nodig hebben en niet voor de mensen die het wel nodig hebben. Daar zit nog wel wat ruimte in. Dat is gewoon een feit. Daar wil ik het graag bij laten.

01:07:17

Voorzitter: Ik geef het woord aan de wethouder.

01:07:20

Wethouder Eikenaar: Dat vond ik de suggestie wel weer een beetje doorklinken, maar laten we het er inderdaad eens een keer over hebben. Dan de Partij voor de Dieren vroeg mij of ik alle aanbevelingen meenam. Ja, dat is ook zo. Overigens, het overgrote deel van de zaken die gesuggereerd worden doen we in deze gemeente al, dus daar blijft ook niet heel veel over. Het spoort ons zeker aan om daar mee door te gaan. Het is ook zeker waardevol om het inzicht te krijgen. Dan had u nog een opmerking over werk, maar daar ben ik net al op ingaan volgens mij. Voorzitter, ik ben in de veronderstelling dat ik op alles gereageerd heb, maar dat blijkt vaak in de praktijk niet het geval te zijn. Ik laat u daar volledig vrij in.

01:08:03

Voorzitter: Dank u wel voor uw duiding en de beantwoording van eventuele vragen. Zijn er nog vragen aan de wethouder over vragen die niet beantwoord zijn? De VVD en daarna nog D66. Zijn er nog andere fracties? Nee, dan zijn er nog maar twee vragen.

01:08:20

Mevrouw Akkerman: Dank u wel, voorzitter. De wethouder heeft wel iets gezegd over de armoedeval, maar volgens mij blijkt uit de stukken, specifiek voor Groningen, dat

de zogenaamde doorstroomval veel groter is, dus als je echt meer uren gaat werken of meer geld gaat verdienen. Ik heb wel wat uitleg gehoord over hoe dat werkt en dat we mensen kunnen begeleiden, maar ik heb niet een harde ja gehoord op onze wens dat we bij elke beslissing die we nemen in het armoedebelief voor ogen houden dat we dat zo weinig mogelijk willen en dat werken moet lonen.

01:08:48

Voorzitter: Ik ga gelijk door naar mevrouw Gietema.

01:08:49

Mevrouw Gietema: Dank, voorzitter. Ik had een korte vraag meegenomen in mijn woordvoering over de huishoudens met oudere jongeren. Het is met name een groot probleem als er meerdere kinderen in een huishouden zitten die tussen de twaalf en de achttien zitten, omdat die toeslagen natuurlijk niet per kind zijn of per gezinslid. Ik vroeg me af of de wethouder toch - het zijn er ongeveer 200. Dat hebben we ook nu geleerd van dit onderzoek - reden of misschien ook kansen ziet om voor die huishoudens vanuit samenwerking misschien aandacht te hebben voor dat die armoedeval dan wordt doorbroken.

01:09:27

Voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we nog door voor antwoord van de wethouder.

01:09:31

Wethouder Eikenaar: Om op dat laatste in te gaan: hoe meer je differentieert - want er zijn ongetwijfeld nog meer groepen die ergens tussen wal en schip vallen of ergens wat ongunstig uitpakken. Je kan nog verder differentiëren. Het onderzoek had ook over tien archetypen gezinnen kunnen gaan - hoe moeilijker. Het is ook zo dat op het moment dat je bijvoorbeeld twee kinderen hebt, dan kom je twee keer in aanmerking voor de laptop regeling en voor al dat soort ondersteuning. Het is niet automatisch zo dat als je meerdere kinderen hebt dat je maar één keer in aanmerking komt. Wel als je IIT ontvangt uiteraard. Dat krijg je maar één keer. Voor alle andere regelingen die ook in het onderzoek mee zijn genomen kom je wel degelijk meerdere keren in aanmerking.

01:10:14

Wethouder Eikenaar: Ik huiver een beetje om zaken verder te compliceren, omdat je altijd wel weer een groep kan vinden waarvan je denkt: dat valt net iets ongunstiger uit, maar dat maakt het ook wel weer ingewikkelder, ben ik bang. Ik huiver daar zeer voor, omdat ik de consequenties van ingewikkelder de afgelopen jaren regelmatig heb zien voorbij komen. Elke keer als je het weer ingewikkeld maakt, neemt je bereik ook weer wat af en span je het paard achter de wagen. Dan de VVD over die doorstroomval. Je wil dat werken loont. Dat is de reden dat wij mensen ook ondersteunen. Dat wij mensen met een premie ondersteunen, dat wij mensen zelf ondersteunen, wat betekent voor financiën en ook gerust kunnen stellen als het niet aan de hand is.

01:11:05

Wethouder Eikenaar: Vaak is het ook niet aan de hand. Op een gegeven moment kun je ook niet meer doen dan dat, behalve dan verder differentiëren, dan maak je het weer ingewikkelder. Ook daar loop je dan op een gegeven moment weer tegen een muur aan dat je misschien idealiter het nog verder wil differentiëren, maar dan

weer de zaak ingewikkelder maakt en uiteindelijk ook daar het paard een beetje achter de wagen spant. We hebben er echt oog voor, maar dat wil niet zeggen dat we met dit ingewikkelde stelsel wat we in dit land gewoon hebben, met een gemeente die gaten moet dichten waar mensen in hun begroting een perfecte wereld kunnen creëren. We komen een heel end, maar helaas niet helemaal tot het gaatje.

01:11:46

Voorzitter: Dank u wel. Goed, dan gaan we conclusies trekken, want we zijn aan het einde gekomen van deze sessie. Het gaat hier niet om een raadsvoorstel, dus het stuk hoeft niet door naar de raadsvergadering. Mag ik ervan uitgaan dat het onderwerp hiermee voldoende besproken is of zijn er fracties die met moties vreemd willen komen bij de volgende raadsvergadering? Nee. Dan dank ik u voor uw aanwezigheid en inbreng en sluit ik deze sessie.